

METHODE NEDERLANDS VOOR HOOGOPGELEIDE ANDERSTALIGEN

NEDERLANDS IN ACTIE

Berna de Boer
Margaret van der Kamp
Simone Pentermann

Nederlands in actie

Methode Nederlands voor hoogopgeleide anderstaligen

Berna de Boer

Margaret van der Kamp

Simone Pentermann

Vierde, herziene druk

**UITGEVERIJ
COUTINHO**

bussum 2022

www.coutinho.nl/nederlandsinactie4

Met de code in dit boek heb je 24 maanden toegang tot je online studiemateriaal. Dit materiaal bestaat uit (interactieve) opdrachten om verder te oefenen met vocabulaire, preposities, onregelmatige werkwoorden, dictees, uitspraak, grammatica, lezen en luisteren. Ook kun je luisteren naar de dialogen, de uitspraak, de taalhandelingen, de teksten en het vocabulaire, en kun je grammatica- en uitspraakvideo's bekijken. Ten slotte kun je op de website bijlages bij het boek vinden: checklists voor A2 en B1, preposities, onregelmatige werkwoorden (per hoofdstuk en alfabetisch), scheidbare werkwoorden, het correctiemodel voor schrijfp opdrachten, de grammaticaregels, het register en de lijst met frequente woorden.

Om je studiemateriaal te activeren heb je onderstaande code nodig.
Ga naar www.coutinho.nl/nederlandsinactie4 en volg de instructies.

Voorwoord

Voor je ligt de vierde, geheel herziene uitgave van *Nederlands in actie*. In deze uitgave hebben we het bijzondere karakter van deze methode weten te bewaren: cursisten leren op een actieve, creatieve en autonome manier Nederlands van A2 naar B1. Het aantal hoofdstukken, met eigentijdse thema's, en het aantal spreekopdrachten en werkvormen zijn sterk uitgebreid. Nieuwe elementen zijn onder andere een geïntegreerde uitspraaklijn, dialogen voor een soepele overgang vanuit *Nederlands in gang*, vertalingen naar het Engels, aandacht voor buitenschools leren en online toepassingen. Ook de website bij dit boek is totaal vernieuwd en bevat veel opdrachten, waaronder ook interactieve opdrachten. Het boek is geschikt voor zowel cursussen op locatie als online cursussen.

We hebben deze herziene uitgave uitgebreid getest in groepen Nederlands als tweede taal aan het Talencentrum van de Rijksuniversiteit Groningen. In die groepen zaten cursisten met verschillende achtergronden en leeftijden. Onze dank gaat uit naar deze cursisten, die er met hun kritische feedback mede voor hebben gezorgd dat *Nederlands in actie* een werkbare methode is geworden waarmee cursisten op een actieve en plezierige manier Nederlands leren tot niveau B1.

Onze speciale dank gaat uit naar onze collega's Birgit Lijmbach, Karin Brummelman en Francine Vierhout-Baard. Als auteur van het eerste uur heeft Birgit in de beginfase van dit boek gebrainstormd over de ideeën voor de herziening, heeft ze het bouwwerk mede in de steigers gezet en is ze betrokken geweest bij de concrete invulling ervan. Karin heeft als NT2-docent en logopediste met veel inzet en enthousiasme de uitspraaklijn voor haar rekening genomen. Francine heeft de aanzet gegeven voor opdrachten voor buitenschools leren.

Verder bedanken we alle NT2-docenten bij het Talencentrum voor hun feedback en inbreng in de verschillende fases.

Ook bedanken we de NT2-docenten van andere (universitaire) talencentra die feedback hebben gegeven op proefhoofdstukken. We hebben de feedback als bijzonder zinvol ervaren.

Ten slotte bedanken we Anje Dijk, directeur van het Talencentrum, voor de mogelijkheid om aan deze herziening te werken.

We hebben *Nederlands in actie* met veel enthousiasme en plezier herzien. We hopen dat alle cursisten en docenten er met net zoveel plezier mee zullen werken.

Berna de Boer, Margaret van der Kamp, Simone Pentermann
Groningen, juli 2022

Inhoud

Leeswijzer	16
------------	----

Over de website	18
-----------------	----

Hoofdstuk 1 Identiteit

1.1	Intro	21
1.2	Dialoog en vocabulaire	21
	Dialoog 1 Interview met Jip de Jong	21
	Dialoog 2 Interview met John Mulenga	22
	Vocabulaire	23
	Opdracht 1 Verwerking van de dialoog	26
	Opdracht 2 Spreken en schrijven – Interviewen	26
	Opdracht 3-5 Vocabulaire	26
1.3	Uitspraak – Woordaccenten (1)	28
1.4	Woordvorming	29
	Opdracht 6 Woordvorming	29
1.5	Grammatica – De hoofdzin	30
	Opdracht 7-8 Grammatica	31
1.6	Grammatica – Conjuncties	32
	Opdracht 9-11 Grammatica	34
1.7	Teksten en vocabulaire	36
	Tekst 1 Kijk nou! Iris van Lunenburg	36
	Vocabulaire	37
	Tekst 2 Kijk nou! Diggy Dex	38
	Vocabulaire	38
	Opdracht 12 Verwerking van de tekst	39
	Opdracht 13-15 Vocabulaire	39
	Opdracht 16 Toepassingsvragen	41
	Opdracht 17 Spreken – Een kijkdoos inrichten	42
	Opdracht 18 Grammatica	42
	Opdracht 19 Grammatica – Dobbelen met conjuncties	43
	Opdracht 20 Luisteren	44
	Opdracht 21 Liedje – Later wordt het beter	44
1.8	Afronding	45
	Opdracht 22 Vocabulaire – Herhaling	45
	Opdracht 23 Spreken – Kletsmomentje	45
	Opdracht 24 Grammatica – Regelmatige en onregelmatige werkwoorden	45

In de praktijk	45
Reflectie	45
Vocabulaire hoofdstuk 1	46
Taalbiografie	49
 Hoofdstuk 2 Voeding en gezondheid	
2.1 Intro	51
2.2 Dialoog en vocabulaire	51
Dialoog Pubquiz	51
Vocabulaire	53
Opdracht 1-2 Verwerking van de dialoog	54
Opdracht 3-4 Vocabulaire	55
2.3 Uitspraak – De sjwa	56
2.4 Grammatica – Om te + infinitief	57
Opdracht 5-7 Grammatica	58
2.5 Tekst en vocabulaire	59
Tekst Ik haal bijna alleen nog maar vers	60
Vocabulaire	61
Opdracht 8 Spreken – Verwerking van de tekst	62
Opdracht 9 Spreken – Over je winkelmandje praten	62
Opdracht 10 Spreken – Een reclamespot maken	62
Opdracht 11 Vocabulaire	63
Opdracht 12 Toepassingsvragen	63
Opdracht 13 Lezen en spreken	64
Opdracht 14 Liedje – Leef	66
2.6 Grammatica – Zou(den) (1)	66
Opdracht 15 Grammatica	67
Opdracht 16 Schrijven en grammatica – Een mail schrijven en reageren	68
Opdracht 17 Luisteren	69
Opdracht 18 Schrijven – Over boodschappen appen	69
2.7 Afronding	69
Opdracht 19 Vocabulaire – Herhaling	69
Opdracht 20 Spreken – Kletsmomentje	70
Opdracht 21-22 Vocabulaire – Preposities (hoofdstuk 1 en 2)	70
In de praktijk	71
Reflectie	71
Vocabulaire hoofdstuk 2	71

Hoofdstuk 3 In Nederland

3.1	Intro	75
3.2	Dialoog en vocabulaire	76
	Dialoog Op luchthaven Schiphol	76
	Vocabulaire	78
	Opdracht 1 Verwerking van de dialoog	79
	Opdracht 2-4 Vocabulaire	80
3.3	Uitspraak – Verbonden spraak	81
3.4	Grammatica – Indirecte rede (1): zinnen met <i>dat</i>	81
	Opdracht 5-6 Grammatica	82
3.5	Taalhandeling	85
	Opdracht 7 Spreken	86
3.6	Grammatica – Indirecte rede (2): vragen met <i>of</i> of een vraagwoord	86
	Opdracht 8-9 Grammatica	87
3.7	Teksten en vocabulaire	90
	Intro Kerst is niet het enige feest	90
	Tekst 1 Zweden – Midsommar	90
	Vocabulaire	91
	Tekst 2 India – Divali	92
	Vocabulaire	92
	Tekst 3 Iran – Noroez	93
	Vocabulaire	93
	Tekst 4 China – Chūnjié	94
	Vocabulaire	95
	Opdracht 10 Verwerking van de teksten	96
	Opdracht 11 Spreken – Een presentatie geven	96
	Opdracht 12-13 Vocabulaire	97
	Opdracht 14 Toepassingsvragen	98
	Opdracht 15 Spreken – Zoek de verschillen	98
	Opdracht 16 Liedje – Kleur	98
3.8	Uitspraak – Woordaccenten (2)	99
3.9	Grammatica – Scheidbare werkwoorden	99
	Opdracht 17-18 Grammatica	101
	Opdracht 19 Luisteren	103
	Opdracht 20 Spreken	103
	Opdracht 21 Schrijven – Informatie over Nederland geven	103
3.10	Afronding	103
	Opdracht 22 Vocabulaire – Herhaling	103
	Opdracht 23 Spreken – Kletsmomentje	103
	Opdracht 24-25 Grammatica – Onregelmatige werkwoorden (hoofdstuk 2 en 3)	104

In de praktijk	105
Reflectie	106
Vocabulaire hoofdstuk 3	106

Hoofdstuk 4 Reizen

4.1 Intro	111
4.2 Dialoog en vocabulaire	111
Opdracht 1 Voorbereiding op de dialoog	111
Dialoog Op reis door Nederland	111
Vocabulaire	113
Opdracht 2 Verwerking van de dialoog	115
Opdracht 3-4 Vocabulaire	115
4.3 Uitspraak – Zinsaccenten (1)	116
4.4 Grammatica – Werkwoordstijden	117
Opdracht 5 Spreken – Over een bezochte plaats vertellen	118
Opdracht 6 Grammatica	118
4.5 Taalhandeling	119
Opdracht 7 Spreken	120
Opdracht 8 Spreken – Overleggen	120
4.6 Tekst en vocabulaire	120
Tekst De hittegolf	121
Vocabulaire	122
Opdracht 9 Verwerking van de tekst	125
Opdracht 10 Vocabulaire	125
Opdracht 11 Toepassingsvragen	126
Opdracht 12 Vocabulaire en luisteren – Het weer(bericht)	127
Opdracht 13 Liedje – IJskoud	127
Opdracht 14 Spreken – Overleven op een onbewoond eiland	128
4.7 Grammatica – Zou(den) (2)	128
Opdracht 15 Spreken – Een reispartner zoeken	129
Opdracht 16 Luisteren	129
Opdracht 17 Schrijven – Een reisverslag schrijven	130
4.8 Afronding	130
Opdracht 18 Vocabulaire – Herhaling	130
Opdracht 19 Spreken – Kletsmomentje	130
Opdracht 20 Grammatica – Scheidbare werkwoorden	130
Opdracht 21 Vocabulaire – Preposities (hoofdstuk 3 en 4)	130
In de praktijk	131
Reflectie	131
Vocabulaire hoofdstuk 4	132

Hoofdstuk 5 Werk en beroepen

5.1	Intro	137
5.2	Teksten en vocabulaire	137
	Opdracht 1 Vocabulaire – Vooraf	137
	Tekst 1 Zij hebben een ‘mannenbaan’: ‘Frustrerend dat ze denken dat je als vrouw minder goed bent’	138
	Vocabulaire	139
	Tekst 2 Deze mannen hebben een ‘vrouwenberoep’ (en vinden dat fenomeen onzin)	140
	Vocabulaire	142
	Tekst 3 Van hoofd naar handen	143
	Vocabulaire	144
	Opdracht 2 Schrijven – Verwerking van de teksten	145
	Opdracht 3 Spreken – Over werk en beroepen praten	146
	Opdracht 4-5 Vocabulaire	146
5.3	Uitspraak – Zinsaccenten (2)	147
	Opdracht 6 Toepassingsvragen	148
5.4	Taalhandeling	148
	Opdracht 7-8 Spreken	149
5.5	Grammatica – Relatief pronomen (1)	150
	Opdracht 9-11 Grammatica	151
	Opdracht 12 Spreken – Competenties en beroepen kiezen	152
	Opdracht 13 Schrijven – Een sollicitatiebrief schrijven	153
	Opdracht 14-15 Grammatica	154
	Opdracht 16 Spreken – Een beroep raden	154
	Opdracht 17 Liedje – De overkant	155
	Opdracht 18 Luisteren	156
5.6	Afronding	156
	Opdracht 19 Vocabulaire – Herhaling	156
	Opdracht 20 Spreken – Kletsmomentje	156
	Opdracht 21 Grammatica – Onregelmatige werkwoorden (hoofdstuk 4 en 5)	156
	In de praktijk	157
	Reflectie	157
	Vocabulaire hoofdstuk 5	158
	Taalbiografie	161

Hoofdstuk 6 Onderwijs en wetenschap

6.1	Intro	163
	Opdracht 1 Spreken – Over het Nederlandse onderwijssysteem praten	163
6.2	Tekst en vocabulaire	163
	Opdracht 2 Vocabulaire – Vooraf	163
	Tekst Erik Scherder, hoogleraar neuropsychologie: ‘Hoe drukker hoe beter’	164
	Vocabulaire	166
	Opdracht 3 Verwerking van de tekst	168
	Opdracht 4-6 Vocabulaire	169
	Opdracht 7 Toepassingsvragen	170
6.3	Uitspraak – Woordaccenten (3)	171
	Opdracht 8 Liedje – Opzij	171
	Opdracht 9 Spreken – Waarom is dat zo?	172
6.4	Grammatica – Relatief pronomen (2)	172
	Opdracht 10-12 Grammatica	174
	Opdracht 13 Grammatica – Woorden raden	175
6.5	Taalhandeling	176
	Opdracht 14 Spreken – Discussiewiel	177
	Opdracht 15 Luisteren	178
	Opdracht 16 Schrijven – Op een artikel reageren	178
6.6	Afronding	178
	Opdracht 17 Spreken – Kletsmomentje	178
	Opdracht 18 Grammatica – Herhaling onregelmatige werkwoorden	179
	Opdracht 19-20 Vocabulaire – Preposities (hoofdstuk 5 en 6)	179
	In de praktijk	181
	Reflectie	181
	Vocabulaire hoofdstuk 6	181

Hoofdstuk 7 Nederlands leren

7.1	Intro	185
7.2	Teksten en vocabulaire	185
	Opdracht 1 Vocabulaire – Vooraf	185
	Intro Nieuw in het Nederlands	185
	Tekst 1 Mohamad Abdou	186
	Vocabulaire	187
	Tekst 2 Emma Yandle	188
	Vocabulaire	189
	Opdracht 2 Verwerking van de teksten	190
	Opdracht 3-5 Vocabulaire	190

7.3	Uitspraak – Woordaccenten (totaal)	192
	Opdracht 6 Toepassingsvragen	193
	Opdracht 7 Liedje – Parijs	193
	Opdracht 8 Spreken – Over een ervaring met het Nederlands vertellen	194
7.4	Grammatica – (Te) + infinitief	194
	Opdracht 9-10 Grammatica	196
	Opdracht 11 Luisteren	198
	Opdracht 12 Vocabulaire – Gevoelens	198
	Opdracht 13 Vocabulaire	199
	Opdracht 14 Schrijven – Een gedicht schrijven	199
7.5	Taalhandeling	201
	Opdracht 15 Spreken	201
	Opdracht 16 Schrijven – Appen	201
	Opdracht 17 Spreken – Een verhaal bedenken	203
	Opdracht 18 Luisteren	203
7.6	Afronding	203
	Opdracht 19 Vocabulaire – Herhaling	203
	Opdracht 20 Spreken – Kletsmomentje	203
	Opdracht 21 Grammatica – Onregelmatige werkwoorden (hoofdstuk 6 en 7)	203
	In de praktijk	204
	Reflectie	204
	Vocabulaire hoofdstuk 7	205

Hoofdstuk 8 Duurzaamheid

8.1	Intro	209
8.2	Tekst en vocabulaire	209
	Opdracht 1 Vocabulaire – Vooraf	209
	Tekst Milieubewust leven hoeft niet moeilijk te zijn	209
	Vocabulaire	211
	Opdracht 2 Verwerking van de tekst	213
	Opdracht 3-4 Vocabulaire	214
	Opdracht 5 Toepassingsvragen	215
	Opdracht 6 Spreken – De impact top tien	216
	Opdracht 7 Spreken – Een presentatie geven	216
8.3	Grammatica – Er (1)	217
	Opdracht 8 Grammatica	217
	Opdracht 9 Liedje – De koning van de weide	218
8.4	Taalhandeling	218
	Opdracht 10 Spreken	220
	Opdracht 11 Spreken – Discussiëren en op elkaar reageren	220

8.5	Grammatica – Er (2)	220
	Opdracht 12 Uitspraak – Gereduceerde spraak	223
	Opdracht 13-14 Grammatica	223
	Opdracht 15 Spreken – Interviewen	224
	Opdracht 16 Luisteren	225
	Opdracht 17 Schrijven – Een tekst voor een blog schrijven	225
	Opdracht 18 Luisteren	226
8.6	Afronding	227
	Opdracht 19 Vocabulaire – Herhaling	227
	Opdracht 20 Spreken – Kletsmomentje	227
	Opdracht 21-22 Vocabulaire – Preposities (hoofdstuk 7 en 8)	227
	In de praktijk	228
	Reflectie	229
	Vocabulaire hoofdstuk 8	229

Hoofdstuk 9 Relaties

9.1	Intro	233
	Opdracht 1 Spreken – Foto's beschrijven	233
9.2	Tekst en vocabulaire	233
	Opdracht 2 Vocabulaire – Vooraf	233
	Tekst Hoe ik mijn vrienden probeerde te mixen	234
	Vocabulaire	236
	Opdracht 3 Verwerking van de tekst	239
	Opdracht 4-6 Vocabulaire	239
	Opdracht 7 Toepassingsvragen	240
9.3	Uitspraak – Gereduceerde spraak	241
9.4	Grammatica – Er (3)	242
	Opdracht 8-9 Grammatica	243
	Opdracht 10 Spreken – Over vriendschappen praten	243
9.5	Grammatica – Zou(den) (3)	244
	Opdracht 11 Uitspraak	245
	Opdracht 12 Grammatica	245
	Opdracht 13 Spreken – Dilemma's bespreken	246
	Opdracht 14 Spreken – Advies geven	246
	Opdracht 15 Schrijven – Advies geven	247
	Opdracht 16 Luisteren	247
	Opdracht 17 Spreken – Wat wil je opgeven?	247
	Opdracht 18 Spreken – Een persoon zoeken	248
	Opdracht 19 Liedje – Als ik je weer zie	248

9.6 Afronding	249
Opdracht 20 Vocabulaire – Herhaling	249
Opdracht 21 Spreken – Kletsmomentje	249
Opdracht 22 Grammatica – Onregelmatige werkwoorden (hoofdstuk 8 en 9)	249
In de praktijk	250
Reflectie	250
Vocabulaire hoofdstuk 9	251

Hoofdstuk 10 Geld

10.1 Intro	255
Opdracht 1 Liedje – Geld maakt niet gelukkig	255
10.2 Tekst en vocabulaire	255
Opdracht 2 Vocabulaire – Vooraf	255
Tekst Tikkie	256
Vocabulaire	258
Opdracht 3 Verwerking van de tekst	261
Opdracht 4-6 Vocabulaire	261
Opdracht 7 Toepassingsvragen	263
10.3 Uitspraak – Reflectie + focuspunten	264
Opdracht 8 Luisteren en spreken	264
Opdracht 9 Spreken en schrijven – Geld besparen	264
10.4 Grammatica – Passieve zinnen	265
Opdracht 10-13 Grammatica	267
Opdracht 14 Spreken – Wie krijgt € 50.000?	269
10.5 Taalhandeling	271
Opdracht 15 Spreken	272
Opdracht 16 Spreken – Over hoeveelheden praten	273
Opdracht 17 Luisteren en spreken	273
Opdracht 18 Spreken – Over een product klagen	273
10.6 Afronding	274
Opdracht 19 Vocabulaire – Herhaling	274
Opdracht 20 Spreken – Kletsmomentje	274
Opdracht 21-22 Vocabulaire – Preposities (hoofdstuk 9 en 10)	274
In de praktijk	275
Reflectie	276
Vocabulaire hoofdstuk 10	276
Taalbiografie	279

Hoofdstuk 11 Kunst

11.1	Intro	281
11.2	Tekst en vocabulaire	281
	Opdracht 1 Vocabulaire – Vooraf	281
	Tekst Tikkende klokken en een snurkend konijn	281
	Vocabulaire	284
	Opdracht 2 Verwerking van de tekst	286
	Opdracht 3-5 Vocabulaire	287
	Opdracht 6 Toepassingsvragen	288
	Opdracht 7 Spreken – Over geluiden vertellen	289
	Opdracht 8 Luisteren – Ik zie, ik zie	289
11.3	Vocabulaire	289
	Opdracht 9 Vocabulaire	290
	Opdracht 10 Spreken en luisteren – Over je favoriete kunstwerk vertellen	290
	Opdracht 11 Spreken – Een museumbezoek organiseren	291
	Opdracht 12 Luisteren	292
	Opdracht 13 Spreken – Over een kunstwerk in de buurt vertellen	292
	Opdracht 14 Liedje – Gezicht op Delft	292
	Opdracht 15 Schrijven – Een recensie schrijven	292
11.4	Afronding	293
	Opdracht 16 Vocabulaire – Herhaling	293
	Opdracht 17 Spreken – Kletsmomentje	293
	Opdracht 18 Vocabulaire – Preposities (hoofdstuk 11)	293
	Opdracht 19 Grammatica – Onregelmatige werkwoorden (hoofdstuk 10 en 11)	293
	In de praktijk	294
	Vocabulaire hoofdstuk 11	295
	 Bijlage – Antwoorden	 297
	 Bronnen	 317

Leeswijzer

Beste cursist,

Je Nederlands is nu op niveau A2 en je gaat beginnen aan een nieuw boek. We vertellen je hier graag hoe je met *Nederlands in actie* niveau B1 bereikt.

Dit boek bestaat uit elf hoofdstukken. In die hoofdstukken staat steeds een actueel thema centraal. In de eerste vier hoofdstukken vind je een dialoog, net als bij *Nederlands in gang*, het boek van 0 naar A2. Daarnaast vind je in alle hoofdstukken teksten, van kort naar langer en van makkelijk naar moeilijker.

Bij de dialogen en de teksten vind je heel veel vocabulaire uit de lijst met de 5000 meest frequente woorden in het Nederlands. Op niveau B1 moet je die 5000 woorden kennen om teksten goed te begrijpen en over veel onderwerpen te kunnen communiceren. Nieuwe woorden leren is dus belangrijk.

Voordat je de dialogen en teksten gaat lezen, zie je eerst de internationale woorden uit die dialogen en teksten. Dat zijn woorden die je makkelijk herkent omdat ze in het Engels en veel andere talen hetzelfde of niet heel anders zijn, bijvoorbeeld *gitaar* en *creatief*. Dit zijn woorden die je makkelijk leert.

Vóór de tekst vind je vaak een opdracht met idioom, meestal uitdrukkingen. In de tekst zie je bij dit idioom een *.

Na de dialogen en teksten vind je een lijst met nieuwe woorden. In de teksten zijn deze nieuwe woorden cursief gemaakt. Het streepje onder de woorden laat zien waar het woordaccent ligt. Ook kun je op de website horen hoe je de woorden uitspreekt. We maken het je niet moeilijker dan nodig is: bij ieder woord vind je een vertaling in het Engels.

In de lijst is de opmaak van de woorden belangrijk.

frequent en actief Woorden in oranje en vet zijn **frequent en actief**: ze komen uit de lijst met de 5000 meest frequente woorden in het Nederlands. Je moet deze woorden actief kunnen gebruiken.

frequent en receptief Woorden in oranje zijn **frequent en receptief**: ze komen ook uit de lijst met de 5000 meest frequente woorden. Deze woorden moet je in ieder geval kunnen begrijpen en het liefst ook kunnen gebruiken.

niet frequent Woorden in zwart zijn niet frequent. Deze woorden helpen je om de dialoog of tekst te begrijpen, maar je hoeft ze op dit niveau nog niet te leren.

Verder zijn er struikelwoorden*. Dit zijn lastige woorden. Het * achter het woord verwijst naar voorbeeldzinnen onder de lijst. In deze voorbeeldzinnen kun je zien hoe je de woorden gebruikt. Soms zie je ook meer betekenissen van deze woorden.

Aan het einde van het hoofdstuk staan alle woorden (internationale woorden, wwi-doom, actieve frequente woorden, receptieve frequente woorden, niet-frequente woorden) in alfabetische volgorde. Zo heb je alle woorden van het hoofdstuk makkelijk bij elkaar.

In het hele hoofdstuk vind je veel opdrachten die passen bij het thema van het hoofdstuk. Bij de opdrachten zie je steeds een pictogram zodat je weet waar de opdracht over gaat. Je ziet steeds deze pictogrammen:

spreekopdracht

schrijfoopdracht

luisteropdracht

leesopdracht

vocabulaireopdracht

uitspraakopdracht

grammaticaopdracht

opdracht bij een liedje

verwijzing naar de website: je vindt hier extra materiaal of een online variant van de opdracht

We gebruiken bij de grammatica- en uitspraakonderdelen voor speciale situaties.

Achter in het boek vind je de antwoorden van bijna alle opdrachten.

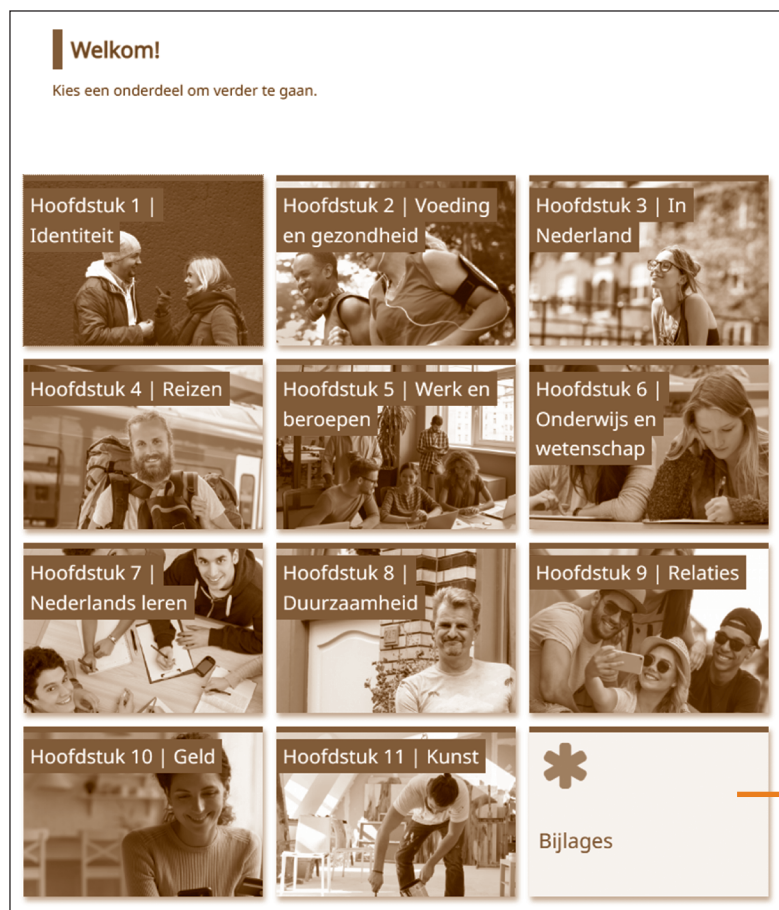
Op de website www.coutinho.nl/nederlandsinactie4 vind je nog veel meer (interactieve) opdrachten om verder te oefenen met vocabulaire, preposities, onregelmatige werkwoorden, dictees, uitspraak, grammatica, lezen en luisteren. Ook kun je op de website luisteren naar de dialogen, de uitspraak, de taalhandelingen, de teksten en het vocabulaire, en kun je grammatica- en uitspraakvideo's bekijken. Ten slotte kun je op de website bijlages bij het boek vinden: checklists voor A2 en B1, preposities, onregelmatige werkwoorden (per hoofdstuk en alfabetisch), scheidbare werkwoorden, het correctiemodel voor schrijfoopdrachten, de grammaticaregels, het register en de lijst met frequente woorden.

Zoals je ziet hebben we heel veel materiaal voor je gemaakt om naar B1 te werken. We wensen je heel veel plezier en succes met *Nederlands in actie*! En vergeet de titel *Nederlands in actie* niet: wees actief met Nederlands, in én buiten de les!

Berna de Boer, Margaret van der Kamp, Simone Pentermann

Over de website

Bij dit boek hoort een website: www.coutinho.nl/nederlandsinactie4

Elk hoofdstuk heeft een pagina. Op de pagina bij een hoofdstuk zie je:

Bij het boek

Hier vind je:

- de audio van de dialogen, de uitspraak, de taalhandelingen, de teksten en het vocabulaire
- grammatica- en uitspraakvideo's
- luisteropdrachten, liedjes en transcripten
- kopieerbladen bij opdrachten uit het boek in pdf en Word
- links naar websites en online toepassingen
- de vocabulairelijst van het hoofdstuk

Extra opdrachten

Hier vind je (interactieve) opdrachten om verder te oefenen met:

- vocabulaire
- uitspraak
- dictees
- taalhandelingen
- grammatica
- preposities
- onregelmatige werkwoorden
- lezen
- luisteren

De pictogrammen geven aan wat het is:

- een pagina met bijvoorbeeld audio, video of een opdracht
- een link naar een andere website
- een pdf-document met bijvoorbeeld een kopieerblad
- een Worddocument met bijvoorbeeld een kopieerblad
- een interactieve opdracht

Bij de interactieve opdrachten zie je welke je al hebt gemaakt:

- Deze opdracht heb je nog niet gemaakt.
- Deze opdracht heb je al wel gemaakt.

Deze bijlages staan op de website:

- Bijlage 1a: Checklist A2
- Bijlage 1b: Checklist B1
- Bijlage 2: Preposities
- Bijlage 3a: Onregelmatige werkwoorden – per hoofdstuk
- Bijlage 3b: Onregelmatige werkwoorden – alfabetisch
- Bijlage 4: Scheidbare werkwoorden
- Bijlage 5: Correctiemodel voor schrijfoopdrachten
- Bijlage 6: Grammaticaregels
- Bijlage 7: Register
- Bijlage 8: Frequentie woorden

Hoofdstuk 1

Identiteit

1.1 Intro

- a Wie ben je? Introduceer jezelf kort. Welk adjectief past bij jou?
- b Hoe wil je dat je medecursisten en je docent je noemen?
- c Welke persoonlijke voornaamwoorden passen bij jou?
 - hij, hem, zijn
 - zij, haar, haar
 - hen, hen, hun

1.2 Dialoog en vocabulaire

In de dialogen hierna staan deze internationale woorden. Ken je ze?

creatief | de gitaar | de piano | het orkest | gepubliceerd (publiceren) | universitair | medisch | de telefoon

Jip de Jong en John Mulenga vertellen over zichzelf.

Dialoog 1 | Interview met Jip de Jong

Naam: Jip de Jong

Leeftijd: 23

Studie: vierdejaarsstudent rechten in Rotterdam

Waar komt je voornaam vandaan?

Mijn naam komt uit een boek, een kinderboek. Misschien ken je het: *Jip en Janneke*. Jip is de jongen en Janneke het meisje. Ik ben een vrouw, maar ik heet Jip. Grappig hè? Mijn broer is vernoemd naar oma, ze heette Anne. Mensen vinden onze namen verwarrend, ha ha.

Wat doe je in je vrije tijd?

Ik ben creatief. Ik houd van tekenen en schilderen. Ik ben ook muzikaal: ik zing, speel gitaar en speel piano in het orkest van mijn studentenvereniging.

Wie zou je een dag willen zijn?

Ik zou graag een dag mijn vriendje willen zijn. Ik ben benieuwd wat hij precies denkt en voelt.

Welk dier zou je willen zijn?

Ik vind beren leuke beesten, omdat ze zo sterk zijn. Maar ik weet niet of ik een beer wil zijn, ik wil niet dat iemand mij gevaarlijk vindt. Ik wil misschien wel een vlinder of een paard zijn. Een vlinder kan vliegen en heeft vaak prachtige kleuren. En een paard is een indrukwekkend dier. Je merkt het, ik kan niet kiezen. Gelukkig ben ik een mens.

Waar ben je trots op?

Ik ben trots op mijn vader. Hij is mijn held, omdat hij voor Anne en mij heeft gezorgd toen mijn moeder ernstig ziek was. Dat heeft hij fantastisch gedaan. Hij heeft leuke, vrolijke mensen van ons gemaakt.

Is er een les die je hebt geleerd?

Ja, van mijn ouders, vooral van mijn vader, heb ik geleerd dat er voor ieder probleem een oplossing is.

Waar heb je een hekel aan?

Ik heb een hekel aan lawaai. Onze buurman schreeuwt altijd en maakt veel lawaai als het mooi weer is. Ik hoop dat hij dit boek niet leest, want dan heb ik een probleem. Maar mijn vader zegt altijd: 'Jip, wees niet bang, zoek een oplossing!'

Wat weten weinig mensen van je?

Weinig mensen weten dat ik tekeningen naar tijdschriften stuur. Sommige tekeningen zijn zelfs gepubliceerd. Ik vertel dat niet zo snel. Ik ben heel bescheiden. 😊

Dialoog 2 | Interview met John Mulenga

Naam: John Mulenga

Leeftijd: 34

Werk: kinderarts in een universitair medisch centrum

Wat is je belangrijkste bezit?

Dat zijn mijn vrouw Safiya en dochter Malika natuurlijk, maar ze zijn niet mijn bezit. Als je praat over spullen, dan is dat mijn telefoon. Mijn hele leven zit in die telefoon.

Je komt niet uit Nederland.

Dat klopt, ik kom uit Zambia. Voordat ik naar Nederland kwam, heb ik in Londen gewoond.

Je hebt Nederlands geleerd. Wat vind je een mooi woord in het Nederlands?

Ik vind *fluisteren* een prachtig woord. Voor mijn gevoel past het woord precies bij de betekenis.

Wat vind je een moeilijk woord in het Nederlands?

De uitspraak van *uw* en het verschil tussen *vis* en *vies* vind ik nog moeilijk.

Wat is je grootste droom?

Mijn grootste droom gaat over kinderen in Zambia, Afrika, de wereld. Mijn droom is dat ze allemaal gezond zijn en naar school gaan. Mijn persoonlijk grootste droom heb ik bereikt: ik werk in een ziekenhuis als kinderarts. Als kind wilde ik arts worden, dus die droom is uitgekomen.

Wat is je beste eigenschap?

Ik ben heel geduldig, met mijn patiënten, hun ouders, mijn vrouw en mijn dochter. Soms niet met mezelf, maar dat is een ander verhaal.

Hoe ziet je leven er over tien jaar uit?

Ik hoop dat ik dan nog als kinderarts werk, wetenschappelijk onderzoek doe en publiceer. We zijn dan misschien teruggegaan naar Afrika of we wonen hier op het platteland, dat wil Safiya graag. Maar voorlopig blijven we hier wonen.

Wat waren je goede voornemens voor dit jaar?

Dat weet ik nog: ik wilde me minder ergeren in het verkeer, ik wilde meer doelpunten maken met voetbal en de krant vaker lezen. Ik weet ze nog, hoewel ik niets heb veranderd.

Vocabulaire

de <u>leeftijd</u>	age
vierdejaarsstudent <u>rechten</u>	fourth-year law student
<u>grappig</u>	funny
vernoemd naar (<u>vernoemen</u> (naar))	to name (after)
verwarrend (<u>verwarren</u>)	confusing (to confuse)

te <u>k</u> enen	to draw
schil <u>d</u> eren	to paint
muzika <u>a</u> l	musically inclined
zing (z <u>i</u> ngen)	to sing
benieu <u>w</u> d (naar)	curious (about)
precie <u>s</u>	exact(ly)
be <u>r</u> en (de beer)	bears
be <u>e</u> sten (het beest)	hier: animals, ook: beasts
sterk	strong
gevaar <u>l</u> ijk	dangerous
de vli <u>n</u> der	butterfly
het paard	horse
vlie <u>g</u> en	to fly
indrukwekkend	impressive
merkt (me <u>r</u> ken (van))	hier: you see, as you can see, ook: to see (that), to notice (that)
trots op (trots (op))	proud of
de held	hero
voor ... gezorgd (zo <u>r</u> gen voor)*	hier: to take care of, ook: to care for
ernstig	serious(ly)
vrolijke (vro <u>l</u> ijk)	cheerful, happy
vooral	especially
de op <u>l</u> issing	solution
heb een hekel aan (een hekel hebb <u>e</u> n aan)	hier: cannot stand, ook: to dislike, to hate
het lawaai	noise
schreeuwt (schreeu <u>w</u> en)	to shout
tekeningen (de te <u>k</u> ening)	drawings
tijdschriften (het tijdschri <u>f</u> t)	magazines
naar ... stuur (sture <u>n</u> (naar / aan))	to send (to)
sommige	some
zelfs	even
gepubliceerd (publice <u>r</u> en)	to publish
beschei <u>d</u> en	modest
universitair	university
medisch	medical
het bezit	possession

de spullen	things
fl <u>u</u> isteren	to whisper
het gevoel	feeling
de droom	dream
de wereld	world
persoonlijk	personal
bereikt (bereiken)*	to achieve
het zie <u>k</u> enhuis	hospital
uitgekomen (<u>u</u> tkomen)	hier: to come true, ook: to reveal, to end up at
de eigenschap	characteristic
gedu <u>l</u> dig	patient
mez <u>e</u> lf	myself
wetenschappelijk	scientific
onderzoek doe (onderzoek doen (naar))	to do research (on)
het onderzoek	research
het plattel <u>a</u> nd	countryside
voorlo <u>p</u> ig	for now, for the time being
goe <u>d</u> e voornemens	New Year's resolutions
het voornemen	intention
me ... ergeren (zich ergeren (aan))	to get annoyed (by)
doelpunten (het do <u>e</u> lpunt)	goals
de krant	newspaper

Struikelwoorden

zorgen voor

- 1 Nabil heeft voor zijn moeder gezorgd toen ze ziek was.
- 2 We organiseren zaterdag een feestje, wil jij voor het eten zorgen? Dan zorg ik voor het drinken.
- 3 Goed slapen is belangrijk voor mij. Dat zorgt voor goede prestaties.

bereiken

- 1 Wat wil je bereiken in je leven? Vind je succes en geld belangrijk of heb je andere ideeën?
- 2 Ik kan geen contact met Jett krijgen, niet per telefoon of mail. Ik kan hem niet bereiken.

Opdracht 1 | Verwerking van de dialoog

Welke uitspraak past bij wie? Zet een kruisje in de juiste kolom.

	Jip	John
1 Ik studeer rechten.		
2 Mijn vader heeft goed voor mij gezorgd.		
3 Mijn persoonlijk grootste droom heb ik bereikt.		
4 Ik wil graag wetenschappelijk onderzoek doen.		
5 Ik wil geen gevaarlijk dier zijn.		
6 Ik erger me als ik in de auto of op de fiets zit.		
7 Ik heb een hekel aan lawaai.		

Opdracht 2 | Interviewen

Interview elkaar.

- Kijk naar de vragen in de beide dialogen.
Kies vijf vragen die je wil stellen aan de ander en bedenk zelf één of twee extra vragen.
Kies ook twee vragen die je zelf graag wil beantwoorden.
- Interview elkaar. Maak aantekeningen of een audio-opname, want je moet een verslag schrijven.
- Schrijf een korte tekst over de medecursist die je hebt geïnterviewd. Stuur je tekst naar hem/haar/hen.
- Schrijf een korte reactie op de tekst over jou: klopt de informatie? Vind je het een leuke tekst?
- Stuur jullie teksten inclusief reactie naar je docent.

Opdracht 3

Welk woord hoort er niet bij?

- Een hobby kan zijn: schilderen | tekenen | fluisteren | zingen | gitaar spelen
- Een mens kan zijn: muzikaal | gevaarlijk | sterk | universitair | grappig
- Een eigenschap is: geduldig | trots | bescheiden | persoonlijk | vrolijk
- Een mens kan: uitkomen | fluisteren | zich ergeren | schreeuwen | zorgen

Opdracht 4

Welke woorden horen bij elkaar? Maak combinaties van twee woorden. Kies uit:

spullen | tijdschrift | persoonlijk | onderzoek | medisch | gevoel | bezit | ziekenhuis |
wetenschappelijk | publiceren

Opdracht 5

Vul het juiste werkwoord in. Kies uit:

bereiken | ergeren | schreeuwen | vliegen | zorgen | zingen

- 1 Als ik naar Zambia wil, moet ik meer dan negen uur _____.
- 2 Wil je dat lied nog een keer _____? Ik vind het zo mooi.
- 3 Ik wil me niet _____ aan al die spullen, maar ik doe het wel.
- 4 Wat wil je _____? Heb je een droom?
- 5 Stop! Wil je niet zo _____? Ik hoor je wel.
- 6 Kun jij voor mijn paard _____? Ik ben een weekend weg.

Vul het juiste substantief in. Kies uit:

droom | eigenschap | lawaai | leeftijd | oplossing | wereld

- 7 Gefeliciteerd, je bent nu dertig jaar, dat is een mooie _____.
- 8 We gaan een paar jaar op reis, we willen de hele _____ zien.
- 9 Wat een _____! Waar komt dat vandaan?
- 10 Aan welke _____ van jezelf heb je een hekel?
- 11 Dat is een vervelend probleem, maar voor elk probleem is een _____.
- 12 Ik had vannacht een bijzondere _____.

Vul het juiste woord in. Kies uit:

benieuwd | ernstig | indrukwekkend | precies | vooral | zelfs

- 13 Het is _____ 10.00 uur.
14 Wat is er gebeurd? Je kijkt zo _____.
15 Wat een mooie tekeningen! Ik vind ze _____.
16 Ik ben _____ naar jouw hobby's.
17 Iedereen kan leren zingen, _____ als je niet muzikaal bent.
18 Waar ben je _____ trots op?

1.3 Uitspraak – Woordaccenten (1)

A Luister naar de volgende woorden. Waar hoor je de woordaccenten? Onderstreep deze.

1 de leeftijd	7 de voornaam
2 het tijdschrift	8 een kinderboek
3 het ziekenhuis	9 mijn studentenvereniging
4 het onderzoek	10 onze buurman
5 de vierdejaarsstudent	11 de kinderarts
6 het doelpunt	12 het voetbal

B Spreek de woorden nu zelf uit met het juiste woordaccent.

- Soms is het anders, bijvoorbeeld: het platteland.
- Het woordaccent in de internationale woorden is vaak anders dan in het Engels. In hoofdstuk 6 ga je hier verder mee oefenen.

C Oefen nu de woordaccenten in het vocabulaire. Luister daarna naar de dialoog met de audio en spreek zin voor zin na.

1.4 Woordvorming

Opdracht 6 | Woordvorming

Hoe maak je een adjectief van de volgende substantieven?

- 1 persoon
- 2 gevaar
- 3 wetenschap

Dat is niet de enige manier. Hierna vind je nog een andere manier.

Hoe maak je een adjectief van de volgende substantieven?

- 4 ernst
- 5 geduld
- 6 grap

Je kunt van een substantief ook een werkwoord maken. Hoe doe je dat bij de volgende substantieven?

- 7 droom
- 8 schreeuw
- 9 zorg

Je kunt ook van een werkwoord een substantief maken. Hoe doe je dat bij deze werkwoorden?

- 10 oplossen
- 11 tekenen

Hoe heet iemand die ...?

- 12 Hoe heet iemand die werkt in de wetenschap?
- 13 Hoe heet iemand die droomt?
- 14 Hoe heet iemand die schreeuwt?

In deze opdracht heb je gezien hoe je woorden kunt maken in het Nederlands. Dit zijn niet de enige manieren. In veel andere hoofdstukken vind je op de website meer opdrachten met woordvorming.

1.5 Grammatica – De hoofdzin

Kijk naar de volgende zinnen. Let op de plaats van het subject en de plaats van de werkwoorden.

Mijn buurman *maakt* altijd veel lawaai.

Dat *was* echt mijn droom.

Anne *heeft* ook gitaar *gespeeld*.

Ik *wil* meer doelpunten *maken*.

Vraag 1

Wat is de structuur van de zinnen? Wat is de plaats van het subject en de plaats van de werkwoorden?

Kijk naar de volgende zinnen. Let op de plaats van het subject en de plaats van de werkwoorden.

In de zomer *zit* mijn buurman altijd in de tuin.

Misschien *kan* Jessica ook gitaar *spelen*.

In die stad *hebben* John en Safiya ook heel lang *gewoond*.

Dat *weten* we nog niet precies.

Vraag 2

Wat is de structuur van de zinnen? Wat is de plaats van het subject en de werkwoorden?

Kijk naar de volgende zinnen. Let op de tijd en plaats.

We *kunnen* in de zomer op het terras *eten*.

Emma *woont* sinds vorig jaar in Leiden.

Haar tekening *is* vorige maand in een tijdschrift *gepubliceerd*.

John *werkt* nu al drie jaar in dit ziekenhuis.

Vraag 3

Wat kun je zeggen over de tijd en plaats? Wat komt eerst?

Is alles duidelijk?

Bespreek met een medecursist de structuur van de volgende zinnen.

1 John is kinderarts.

2 In mijn geboorteland spreken de mensen Chinees.

3 Ik ga morgen om 10.00 uur in de bibliotheek studeren.

► Dit heb je geleerd

In het Nederlands bestaan twee soorten hoofdzinnen:

- een gewone hoofdzin, de zinsstructuur is: subject – persoonsvorm – rest;
- een hoofdzin met inversie, de zinsstructuur is: ander element – persoonsvorm – subject – rest.

Eerst komt de tijd, dan de plaats.

Opdracht 7 Woordaccenten

Beantwoord de vragen. Ga verder met de gegeven woorden.

- 1 Wat doe jij vanavond? Vanavond ...
- 2 Werk jij in het weekend ook? In het weekend ...
- 3 Waar doe jij boodschappen? Meestal ...
- 4 Wat heb je gisteren geeten? Gisteren ...
- 5 Ken je het Stadspark? Ja, in dat park ...
- 6 Heb jij mijn telefoon gezien? Ja, daar ...
- 7 Waar staan de kopjes? In die kast ...
- 8 Is hier in de buurt een apotheek? Ja, in het ziekenhuis ...
- 9 Wil je me helpen? Ja, natuurlijk ...
- 10 Wat doe je volgende zomer? Misschien ...
- 11 Welke dieren vind je mooi? Vlinders ...
- 12 Heb je die mail ook gekregen? Nee, die mail ...

Opdracht 8

Maak de volgende zinnen af.

- 1 In dit huis ...
- 2 Tegenover het museum ...
- 3 Na de vakantie ...
- 4 Vanochtend ...
- 5 Nu ...
- 6 Vorig jaar ...
- 7 Misschien ...
- 8 Natuurlijk ...
- 9 Bijna elke dag ...
- 10 Deze film ...

1.6 Grammatica – Conjuncties

Met conjuncties kun je twee zinnen met elkaar verbinden. In het Nederlands heb je twee soorten conjuncties.

Kijk naar de volgende zinnen. Let op de plaats van het subject en de plaats van de werkwoorden.

Hoofdzin + hoofdzin

- en** *Ik zing graag **en** mijn broer speelt piano in een orkest.*
- want** *Ik vind fluisteren een mooi woord, **want** het past precies bij de betekenis.*
- maar** *Mijn vrouw Safiya en dochter Malika zijn heel belangrijk voor me, **maar** ze zijn niet mijn bezit.*
- dus** *Ik wilde arts worden, **dus** die droom is uitgekomen.*
- of** *We gaan misschien terug naar Afrika **of** we blijven hier.*

Vraag 1

Wat kun je zeggen over de plaats van het subject en van de werkwoorden?

Hoofdzin + bijzin

Kijk naar de volgende zinnen. Let op de structuur van de bijzinnen.

- omdat** *Ik vind vlinders mooi, **omdat** ze prachtige kleuren hebben.
Omdat vlinders prachtige kleuren hebben, vind ik ze mooi.*
- als** *Hij zit altijd buiten **als** het mooi weer is.
Als het mooi weer is, zit hij altijd buiten.*
- toen** *Hij heeft voor Anne en mij gezorgd **toen** mijn moeder ernstig ziek was.
Toen mijn moeder ernstig ziek was, heeft hij voor Anne en mij gezorgd.*
- voordat** *Ik heb in Londen gewoond **voordat** ik naar Nederland kwam.
Voordat ik naar Nederland kwam, heb ik in Londen gewoond.*
- nadat** *Mijn vriend en ik gaan samenwonen **nadat** we een baan hebben gevonden.
Nadat mijn vriend en ik een baan hebben gevonden, gaan we samenwonen.*

totdat Ik *had* nog nooit een beer *gezien* **totdat** ik op vakantie in Canada *was*.
Totdat ik op vakantie in Canada *was*, *had* ik nog nooit een beer *gezien*.

terwijl Ik *teken* graag **terwijl** ik naar muziek *luister*.
Terwijl ik naar muziek *luister*, *teken* ik graag.

zodat Ik *ga* de krant vaker *lezen*, **zodat** ik nieuwe woorden *leer*.

zodra Mijn vader *zoekt* een oplossing **zodra** hij een probleem *ziet*.
Zodra mijn vader een probleem *ziet*, *zoekt* hij een oplossing.

hoewel John *houdt* van voetbal, **hoewel** hij niet vaak doelpunten *maakt*.
Hoewel John niet vaak doelpunten *maakt*, *houdt* hij van voetbal.

Vraag 2

Wat zie je, wat is de plaats van de persoonsvorm en van de andere werkwoorden?

- **Totdat** en **voordat** gebruiken we ook als conjunctie in een korte vorm: *tot* en *voor*.
 - Je kunt hier wachten **tot** je bestelling klaar is.
 - Hij heeft in een band gezongen **voor** hij journalist werd.
- **Zodat** kan niet als eerste element. Je kunt dus niet beginnen met een bijzin met *zodat*.
- **Toen** kan ook betekenen: *in die tijd*. Het is dan een tijdselement, en geen conjunctie.
 - Deze foto is uit 2020. Ik woonde **toen** in een studentenhuus.
- Zinnen met **nadat** hebben vaak een plusquamperfectum.
 - Ik ging naar Limburg **nadat** ik een boek over die provincie had gelezen.

- Als er een perfectum in de bijzin staat, mag *hebben* / *zijn* voor of na het participium.
 - Hij is trots omdat hij een doelpunt heeft gemaakt.
 - Hij is trots omdat hij een doelpunt gemaakt heeft.
- Een prepositiegroep mag ook na de werkwoorden van de bijzin.
 - Anje is vandaag erg vrolijk, omdat ze een mooie kamer in een studentenhuus heeft gevonden.
 - Anje is vandaag erg vrolijk, omdat ze een mooie kamer heeft gevonden in een studentenhuus.
- In een bijzin komt eerst een modaal werkwoord en dan de infinitief.
 - Ik luister nooit naar muziek als ik moet studeren.
 - Hij zingt in een studentenkoor, omdat hij heel goed kan zingen.

Vaak zet je een komma voor conjuncties. Je maakt de zin dan duidelijker voor de lezer. In het Nederlands zijn er niet altijd vaste regels over het gebruik van een komma. Soms kan je zelf kiezen of je een komma wilt gebruiken.

Is alles duidelijk?

Besprek met een medecursist de volgende zinnen.

- 1 Ze voelt zich goed als ze heeft gesport / gesport heeft.
- 2 Ik houd van muziek, maar ik ben niet muzikaal.
- 3 Ik vind het leuk als ik een vriend in het centrum zie / zie in het centrum.
- 4 Hij wilde al kinderarts worden toen hij drie jaar was.
- 5 Zal ik je appen als ik koffie wil drinken?
- 6 Omdat ik morgen een examen heb, ga ik vanavond vroeg naar bed.

► Dit heb je geleerd

Er zijn twee soorten conjuncties:

- conjuncties die een hoofdzin krijgen (*en, want, maar, dus, of*);
- conjuncties die een bijzin krijgen (*omdat, als, toen, voordat, nadat, totdat, terwijl, zodat, zodra, hoewel, ...*). In de bijzin staan de werkwoorden op de laatste plaats.

Als de bijzin op de eerste plaats staat, volgt een hoofdzin met inversie.

Opdracht 9

Kies de juiste conjunctie.

- 1 Ik ben heel trots, **omdat** / **want** mijn tekening in een tijdschrift is gepubliceerd.
- 2 Ik vind *fluisteren* een mooi woord, **zodat** / **maar** ik heb een hekel aan het woord *lawaaï*.
- 3 John is geduldig met anderen, **maar** / **hoewel** hij niet zo geduldig met zichzelf is.
- 4 Ik ga vroeg van huis, **zodat** / **omdat** ik op tijd op mijn afspraak ben.
- 5 John drinkt koffie met Safiya **voordat** / **nadat** hij naar zijn werk gaat.
- 6 Jip vertelt niets over haar tekeningen in tijdschriften, **terwijl** / **want** ze is heel bescheiden.
- 7 Malika is geboren **toen** / **als** we in Londen woonden.
- 8 Ze studeert in Rotterdam, **omdat** / **als** ze dat een leuke stad vindt.
- 9 De buurman schreeuwt en maakt lawaai, **maar** / **terwijl** Jip naar een concert luistert.
- 10 Ik bel je **toen** / **zodra** ik mijn telefoon gevonden heb.

Opdracht 10

Welke conjunctie past hier? Soms zijn er meer mogelijkheden.

- 1 Ik wil nog verder aan die tekening werken _____ we gaan eten.
- 2 Ik word stil _____ ik een film indrukwekkend vind.
- 3 De supporters schreeuwden _____ John een doelpunt maakte.
- 4 Ik luister naar vrolijke muziek _____ ik me niet erger aan het lawaai van de buurlingen.
- 5 Ze moet in het ziekenhuis blijven _____ ze weer kan lopen.
- 6 Cynthia doet dit onderzoek _____ ze iets voor de wereld wil doen.
- 7 Hier liggen ernstig zieke patiënten _____ je mag hier geen lawaai maken.
- 8 _____ ik lang in de stad heb gewoond, woon ik nu op het platteland.

Opdracht 11

Beantwoord de vragen. Ga verder met de gegeven woorden.

- 1 Wanneer ben je vrolijk? Als ...
- 2 Waarom bewaar je die spullen? Omdat ...
- 3 Waarom ga je vanavond niet basketballen? Omdat ...
- 4 Wanneer ben je niet zo geduldig? Als ...
- 5 Wanneer geef je een feest? Als ...
- 6 Waarom ben je trots op jezelf? Omdat ...
- 7 Wanneer ga je niet naar je werk? Als ...
- 8 Wanneer mail je me? Als ...
- 9 Waarom speel je (g)een muziekinstrument? Omdat ...
- 10 Wanneer luister je naar muziek? Als ...
- 11 Waarom leer je Nederlands? Omdat ...
- 12 Wanneer stop je met Nederlands leren? Als ...
- 13 Wanneer ben je enthousiast over een project? Als ...

1.7 Teksten en vocabulaire

A Kijk naar de twee afbeeldingen hierna. Welke objecten zie je in de kijkdozen? Schrijf bij elke afbeelding vijf objecten op.

B Onderstreep tijdens het lezen de namen van de objecten.

// Tekst 1 | Kijk nou! Iris van Lunenburg

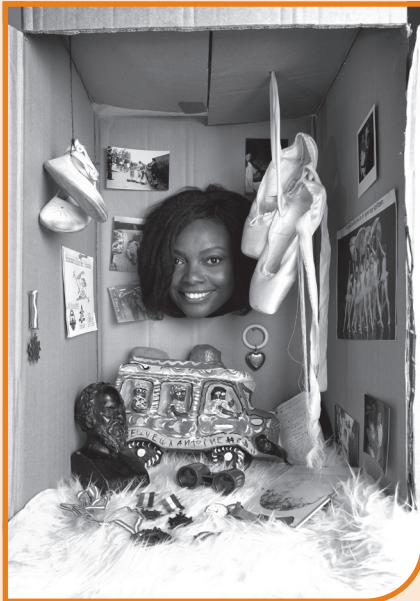
In de tekst hierna staan deze internationale woorden. Ken je ze?

de fotograaf | de presentator | realiseerde ... me (zich realiseren) | de roots | geadopteerd (adopteren) | gestimuleerd (stimuleren)

Kijk nou!

Fotograaf Clemens Rikken vroeg bekende Nederlanders om hun dierbaarste spullen in een doos te

5 doen, de kijkdoos.

Iris van Lunenburg

Iris van Lunenburg, presentator

'Ik ben jong, werk veel en het leven gaat snel. Ik *sta* eigenlijk nooit *stil* bij wat ik allemaal heb *meegemaakt*.

- 10 Dit leek me een mooi moment om dat te doen. Toen ik de spullen uitkoos, realiseerde ik me hoeveel daarvan uit mijn geboorteland Haïti komen. De herinneringen
- 15 aan mijn roots vond ik mooi om erin te verwerken. De taptap is een bus in Haïti. Die bussen worden prachtig beschilderd. Ik kreeg die papieren bus mee, samen met een
- 20 gouden rammelaartje, toen ik naar Nederland kwam. Ik was pas drie maanden oud. Ik ben geadopteerd. Het gouden horloge heb ik van mijn moeder gekregen en dat draag ik
- 25 elke dag. Ik heb rechten gestudeerd, maar ik ben nu tv-maker. Mijn moeder heeft me altijd gestimuleerd om te doen wat ik wil. Daar ben ik haar heel dankbaar voor.'

Vocabulaire

dierbaarste (dierbaar)	precious, beloved (items), (items you hold) dear
sta ... stil bij (stilstaan (bij))*	to stop to think about, to stand still
meegemaakt (meemaken)*	to experience
uitkoos ((uit)kiezen)*	to choose
daarvan	of this
het geboorteland	country of birth
de geboorte	birth
herinneringen aan (de herinnering (aan))	memories (of)
in ... verwerken (verwerken (in))*	hier: to showcase in, ook: to use in, to process in
de taptap	tap
beschilderd (beschilderen)	to paint
kreeg ... mee (meekrijgen)	to be given (as a gift)
gouden	gold, golden
het rammelaartje (de rammelaar)	rattle
het horloge	watch
dankbaar (voor)	grateful (for)

Struikelwoorden

stilstaan (bij)

- 1 Je moet eerst even stilstaan voordat je de straat oversteekt.
- 2 Op 31 december staan mensen even stil bij de belangrijke dingen uit het oude jaar. Daar denken ze dan aan voordat ze kijken naar het nieuwe jaar.

meemaken

Ik heb in het weekend niet zoveel meegemaakt. Ik moest studeren.

(uit)kiezen

Je mag een instrument uitkiezen. Wat zou je dan kiezen: een gitaar, piano of trompet?

verwerken (in)

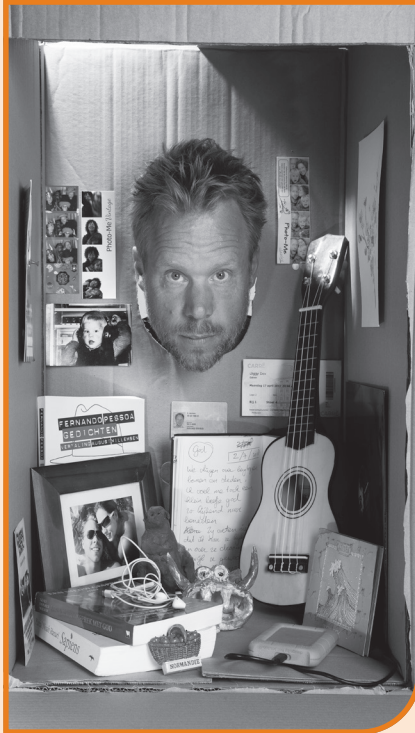
- 1 Dit is heel veel nieuwe informatie. Ik kan het niet in één keer verwerken.
- 2 In zijn schilderijen verwerkt hij zijn herinneringen aan zijn eigen land.

Tekst 2 | Kijk nou! Diggy Dex

In de tekst hierna staan deze internationale woorden. Ken je ze?

de rapper | het project | enthousiast | de zelfreflectie | de show

Diggy Dex

Diggy Dex, rapper

'Clemens is Amersfoorter, net als ik, dus we komen elkaar regelmatig tegen. Toen hij me over dit project vertelde, was ik meteen enthousiast, ik vond het een interessant idee. Het kost een beetje zelfreflectie: wat is voor mij belangrijk? In de doos hangen foto's van mijn vriendin en onze kinderen. Ook staat er een harde schijf in, daar bewaar ik al mijn muziek op. Verder hangt er een kaartje van Carré, toen ik daar met mijn eigen show voor een uitverkochte zaal stond. Maar wat er ook in hangt, is mijn ov-chipkaart, die is heel belangrijk voor me. Ik ga altijd met de trein, omdat ik door een oogziekte maar 30 procent zicht heb. Autorijden mag ik niet. Daarom wil ik ook altijd in de buurt van een station wonen.'

Vocabulaire

Amersfoorter

hangen (aan)

schijf, de

bewaar (bewaren)

Carré - theater in Amsterdam

uitverkochte (uitverkopen)

de oogziekte

de ziekte

het zicht*

person from Amersfoort

hier: to hang (on), ook: to hang (onto (something))

disk

to keep

Carré - theatre in Amsterdam

sold out (to sell out)

eye disease

disease, illness

vision

Struikelwoord

zicht, het (op – hebben)

- 1 Bij heel slecht weer heb je geen goed zicht. Je kunt dan misschien maar vijfhonderd meter zien.
- 2 Als je spullen online koopt, mag je die meestal veertien dagen op zicht hebben. Daarna is de koop definitief.

 Stonden jouw objecten in de teksten?

Opdracht 12 | Verwerking van de tekst

Welke uitspraak past bij wie? Zet een kruisje in de juiste kolom.

	Iris	Diggy
1 Ik heb kinderen.		
2 Ik heb een universitaire opleiding.		
3 Ik reis niet met de auto.		
4 Er komen veel mensen naar mijn muziek luisteren.		
5 Ik ben mijn moeder dankbaar.		
6 Ik werk hard.		

Opdracht 13

Kies het juiste woord.

- 1 Ik ben heel **dankbaar** / **dierbaar** voor deze kansen.
- 2 Ze wil liever niet **stilstaan bij haar herinneringen** / **haar herinneringen meemaken**.
- 3 Het horloge heb ik **gezongen** / **bewaard**.
- 4 De krant was **uitverkocht** / **verwerkt**.
- 5 Welke show in het theater **kies jij uit** / **krijg jij mee**?
- 6 Een paar weken na haar **oplossing** / **geboorte** hebben Nederlanders haar geadopteerd.
- 7 We hebben onze zoon een gouden **horloge** / **onderzoek** gegeven.
- 8 Zet je alle documenten op je harde **ziekte** / **schijf**?
- 9 In haar kijkdoo's **sturen** / **hangen** veel foto's.
- 10 Dat moet je niet doen, dat is heel **gevaarlijk** / **trots**.
- 11 Wat wil Ephrahim graag **uitkomen** / **bereiken**?

Opdracht 14

Welk vervolg van de zin past goed?

- 1 Ik vond de film
 - a heel indrukwekkend.
 - b heel precies.
- 2 Yassans artikel is gepubliceerd in een medisch tijdschrift. Ik wil hem feliciteren.
Ik
 - a stuur hem een mail.
 - b heb een hekel aan dat ziekenhuis.
- 3 Wil je de informatie controleren? Is alles goed zo?
 - a Ja, ik merk het.
 - b Ja, alles klopt.
- 4 Wat wil Lisa bereiken?
 - a Ze wil vooral veel van de wereld zien.
 - b Ze zoekt een oplossing.
- 5 Gema vindt alle dieren leuk,
 - a dat is haar droom.
 - b zelfs insecten.
- 6 Dani heeft veel succes, maar hij
 - a is heel bescheiden.
 - b kijkt ernstig.
- 7 Wat is je beste eigenschap?
 - a Ik vind mezelf geduldig.
 - b Ik heb gevoel.
- 8 Ik vind vlinders leuk, omdat ze
 - a kunnen vliegen.
 - b verwarrend zijn.
- 9 Ik vind gitaar spelen heel leuk,
 - a maar ik merk dat niet.
 - b maar ik heb een hekel aan tekenen.

- 10 Ik heb een goede herinnering aan die tijd, want
 a het was gevaarlijk.
 b we deden vooral leuke dingen.
- 11 Sommige studenten in mijn studentenhuus maken veel lawaai.
 a Ik erger me aan ze.
 b Ik realiseer mijn dromen, hoop ik.

Opdracht 15

Vervang de vetgedrukte woorden door een woord uit het vocabulaire met ongeveer dezelfde betekenis. Let op de goede vorm.

- 1 Ik heb niets **gehoord of gezien**.
- 2 Vind je het ook vervelend dat hij altijd zo **hard praat**?
- 3 Dat woord past **perfect** bij mijn gevoel.
- 4 **Niet alle** mensen in deze groep vinden tekenen en schilderen leuk.
- 5 De situatie is heel **serieus**.
- 6 Dat vind ik een heel leuke **situatie van vroeger**.
- 7 Hij heeft heel veel goede **dingen**.

Opdracht 16 | Toepassingsvragen

Werk in tweetallen. Reageer met het woord tussen haakjes.

- 1 Hoe oud ben je? (**de leeftijd**)
- 2 Sorry, ik vind het niet leuk. Ik kan hier niet om lachen. (**grappig**)
- 3 Ik heb iets leuks meegemaakt. Wil je weten wat? (**benieuwd zijn**)
- 4 Weet je wat ik van deze opdracht vind? (**precies**)
- 5 Sorry, geduldig zijn is niet mijn beste eigenschap. (**merken**)
- 6 Welke dingen vind je goed van jezelf? (**trots zijn op**)
- 7 Heb je voor dit jaar goede voornemens? (**vooral**)
- 8 Ik heb de puzzel in de krant gemaakt, maar ik weet niet of alles goed is. (**de oplossing**)
- 9 Kun je niet goed zingen, ook niet een klein beetje? (**zelfs**)
- 10 Hij heeft drie doelpunten gemaakt, maar hij is daar heel bescheiden over. (**de eigenschap**)
- 11 Wat vind je van het lawaai van de bureu? (**zich ergeren aan**)
- 12 Waarom is deze foto zo belangrijk voor jou? (**de herinnering**)
- 13 Wat heb je veel boeken en spullen in je huis! (**bewaren**)
- 14 Heb je al iets van Robin gehoord? (**bereiken***)
- 15 Jij bent heel muzikaal. Wil jij voor het feestje de muziek uitkiezen? (**zorgen voor***)

- 16 Na de vakantie maak ik altijd een selectie van mijn foto's. (**stilstaan** bij*)
- 17 Wat hoop je voor het komende jaar? (**meemaken***)
- 18 Hier, ik heb heerlijke chocolaatjes gekregen. Welke wil je: puur, melk of wit? ((**uit**)**kiezen***)
- 19 Deze gitaar wil ik graag hebben, maar hij is wel duur. (**op zicht hebben***)
- 20 Hoe reageerde zij op het slechte nieuws over haar geboorteland? (**verwerken***)

Opdracht 17 | Een kijkdoos inrichten

Woordaccenten

Jij gaat ook een kijkdoos inrichten. Wat leg, zet, doe / stop en hang je in die doos? Bedenk minimaal vier objecten.

positie	dynamiek, actie	stil, resultaat
horizontaal	leggen	liggen
verticaal	zetten	staan
in iets	doen, stoppen	zitten
hangen	hangen	hangen

Voorbeeld

Ik **leg** mijn diploma's in de doos.
 Ik **zet** mijn koffiekopje in de doos.
 Ik **doe** / **stop** mijn tekenspullen in de doos.
 Ik **hang** de foto van mijn vriend in de doos.

Vertel elkaar wat je in de doos legt, zet, doet / stopt en hangt en vertel ook waarom. Je kunt elkaar ook foto's laten zien.

Voorbeeld

Ik **leg** mijn diploma's in de doos, want ik ben trots op mijn diploma's.
 Ik **zet** mijn koffiekopje in de doos, omdat ik dit kopje van mijn oma heb gekregen voor mijn veertiende verjaardag.
 Ik **doe** / **stop** mijn tekenspullen in de doos, omdat tekenen mijn grootste hobby is.
 Ik **hang** de foto van mijn vriend in de doos, omdat hij de liefde van mijn leven is.

Opdracht 18

- a Hierna zie je steeds drie zinnen over objecten uit de kijkdozen van Iris en Diggy. De zinnen zijn steeds hetzelfde maar de conjunctie is anders. Maak de zinnen af. Gebruik je fantasie.

Iris heeft balletschoenen. Ze ging naar ballet **want** ...
 Iris heeft balletschoenen. Ze ging naar ballet **toen** ...
 Iris heeft balletschoenen. Ze ging naar ballet **totdat** ...

Iris heeft een gouden horloge gekregen **zodat** ...
 Iris heeft een gouden horloge gekregen **nadat** ...
 Iris heeft een gouden horloge gekregen **en** ...

Diggy speelt gitaar **als** ...
 Diggy speelt gitaar **voordat** ...
 Diggy speelt gitaar **hoewel** ...

Diggy zet zijn muziek op een harde schijf **zodra** ...
 Diggy zet zijn muziek op een harde schijf **omdat** ...
 Diggy zet zijn muziek op een harde schijf **dus** ...

- b** Kies drie objecten uit je kijkdoos van opdracht 17. Schrijf drie zinnen met een conjunctie bij deze objecten. Het eerste deel van je zin is steeds hetzelfde, zoals in a.

Opdracht 19 | Dobbelen met conjuncties

Werk in drietallen. Jullie gaan dobbelen met twee dobbelstenen en zinnen maken met conjuncties. Hier zie je een lijst van conjuncties met een getal:

- 2 en
- 3 of
- 4 maar / hoewel
- 5 want / omdat
- 6 dus
- 7 voordat / nadat
- 8 als / toen
- 9 terwijl
- 10 zodat
- 11 totdat
- 12 zodra

Hierna zie je zinnen. Lees de zin en gooi met de dobbelstenen. Maak de zin af met de conjunctie die je gegooit hebt. Bij 4, 5, 7 en 8 moet je kiezen tussen twee conjuncties. Als het niet lukt, mag je ook zelf een zin maken.

Voorbeeld

- Mijn telefoon is heel belangrijk voor mij ...

Je gooit 4 en de conjunctie is: *maar / hoewel*

- Mijn telefoon is heel belangrijk voor mij hoewel ik hem niet altijd bij me heb.

Je gooit 11 en de conjunctie is: *totdat*

- Mijn telefoon is heel belangrijk voor mij totdat er een nieuw medium komt.

- 1 Simon is heel vrolijk ...
- 2 Ze heeft zin in vakantie ...
- 3 Diggy maakt muziek ...
- 4 Carlo heeft een hekel aan die muziek ...
- 5 We gingen fluisteren ...
- 6 Inge en Fabienne willen op het platteland wonen ...
- 7 Fietsen kan ook gevaarlijk zijn ...
- 8 Ik eet mijn favoriete pasta ...
- 9 Marnix keek heel ernstig ...
- 10 Iris draagt een gouden horloge ...
- 11 Gayane wil graag wetenschappelijk onderzoek doen ...
- 12 's Ochtends sport ik ...

Opdracht 20

Kijk voor de luisteropdracht op de website.

Opdracht 21 | Liedje – Later wordt het beter

Je krijgt de tekst van het liedje 'Later wordt het beter' van Claudia de Breij in vier stukken.

- a Kijk en luister naar het liedje en leg de stukken in de goede volgorde.
- b Wat is de essentie van het liedje?
- c In de video zie je mensen met een zin op een papier. Kun jij ook zo'n soort zin maken?

1.8 Afronding

Opdracht 22 | Herhaling

Werk in tweetallen. Kies allebei tien woorden uit het vocabulaire van dit hoofdstuk. Lees je woorden voor, de ander schrijft de woorden op. Kennen jullie allebei het woord? Is de spelling goed? Vertel elkaar waarom je die tien woorden hebt gekozen.

Opdracht 23 | Kletsmomentje

Je krijgt van je docent vragen voor een kletsmomentje.

Opdracht 24 | Regelmatige en onregelmatige werkwoorden

Je krijgt een opdracht met regelmatige en onregelmatige werkwoorden van je docent.

In de praktijk

- Welke hobby heb je? Kun je in jouw buurt iets doen met deze hobby, bijvoorbeeld een cursus volgen? Zoek dat op of vraag het iemand.
- Interview een kennis over een hobby.

Reflectie

Je bent nu aan het einde van het hoofdstuk. Tijd voor reflectie!

Wat heb je allemaal gedaan en geleerd?

Kijk nog eens naar de opdrachten in dit hoofdstuk: vocabulaire, uitspraak, grammatica, spreken, lezen, luisteren en schrijven. Wat ging goed? Wat ging nog niet goed?

Wat ga je doen om die onderdelen te verbeteren? Vraag een medecursist om tips.

Website

Op www.coutinho.nl/nederlandsinactie4 kun je aan de slag met (interactieve) opdrachten om verder te oefenen met vocabulaire, preposities, onregelmatige werkwoorden, dictees, uitspraak, grammatica, lezen en luisteren. Ook kun je luisteren naar de dialogen, de uitspraak, de teksten en het vocabulaire.

Vocabulaire hoofdstuk 1

Idioom

een hekel hebben aan iets

Vocabulaire

adopteren

beer, de

beest, het

benieuwd (naar)

bereiken

bescheiden

beschilderen

bewaren

bezit, het

creatief

daarvan

dankbaar (voor)

dierbaar

doelpunt, het

droom, de

eigenschap, de

enthousiast

ergeren, zich - (aan)

ernstig

fluisteren

fotograaf, de

geboorte, de

geboorteland, het

geduldig

gevaarlijk

gevoel, het

gitaar, de

gouden

grappig

hangen (aan)

held, de

herinnering, de (aan)

horloge, het

indrukwekkend

krant, de

lawaaï, het

leeftijd, de

medisch

meekrijgen

meemaken

merken (van)

mezelf

muzikaal

onderzoek, het (- doen (naar))

oogziekte, de

oplossing, de

orkest, het

paard, het

persoonlijk

piano, de

platteland, het

precies

presentator, de

project, het

publiceren

rammelaar, de

rapper, de

realiseren, zich

rechten

roots, de

schijf, de

schilderen

schreeuwen

show, de

sommige

spullen, de

sterk

stilstaan (bij)

stimuleren

sturen (aan / naar)

taptap, de

tekenen

tekening, de

telefoon, de

tijdschrift, het

trots (op)

uitkiezen
 uitkomen
 uitverkopen
 universitair
 vernoemen (naar)
 verwarren
 verwerken (in)
 vierdejaarsstudent, de
vliegen
 vlinder, de
vooral
 voorlopig
 voornemen, het
vrolijk
wereld, de
 wetenschappelijk
 zelfreflectie, de
zelfs
 zicht, het (op - hebben)
 ziekenhuis, het
 ziekte, de
zingen
zorgen voor

Preposities

benieuwd zijn naar
 dankbaar zijn voor
 zich ergeren aan
 hangen aan
 een hekel hebben aan
 een herinnering hebben aan
 merken van
 onderzoek doen naar
 stilstaan bij
 sturen aan / naar
 trots zijn op
 vernoemen naar
 verwerken in
 op zicht hebben
zorgen voor

Onregelmatige werkwoorden

denken - dacht - gedacht
 doen - deed - gedaan
 dragen - droeg - gedragen
 gaan - ging - is gegaan
 hangen - hing - gehangen
 hebben - had - gehad
 houden - hield - gehouden
 kiezen - koos - gekozen
 kijken - keek - gekeken
 krijgen - kreeg - gekregen
 kunnen - kon, konden - gekund
 liggen - lag - gelegen
 lijken - leek - geleden
 meekrijgen - kreeg mee - meegekregen
 moeten - moest - moeten
 mogen - mocht - gemogen
 staan - stond - gestaan
 stilstaan - stond stil - stilgestaan
 uitkiezen - koos uit - uitgekozen
 uitkomen - kwam uit - uitgekomen
 uitverkopen - verkocht uit - uitverkocht
vinden - vond - gevonden
vliegen - vloog - (is) gevlogen
 weten - wist - geweten
 willen - wilde/wou - gewild
 zijn - was, waren - is geweest
 zingen - zong - gezongen
 zitten - zat - gezeten
 zoeken - zocht - gezocht
 zullen - zou, zouden

Scheidbare werkwoorden

meekrijgen
 meemaken
 stilstaan
 uitkiezen
 uitkomen
 uitverkopen

Eigen vocabulaire

This image shows a single sheet of white paper with horizontal blue or grey ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

Taalbiografie

Je bent aan het begin van een nieuw boek. Je niveau is ongeveer A2 van het Europees Referentiekader.

- a Vul Checklist A2 in (bijlage 1a op de website).
- b Welke punten uit de checklist zijn nog moeilijk? Kies drie dingen. Dit zijn je focuspunten.
- c Hoe leer je een taal en wat is jouw ervaring met het leren van een taal?

Schrijf een tekst. Geef in die tekst antwoord op de volgende vragen:

- Wat is je moedertaal?
- Spreek je ook andere talen?
 - Welke? Hoe heb je die talen geleerd?
- Wat is voor jou een goede manier om een taal te leren?
- Hoe heb je Nederlands geleerd?
- Hoelang ben je bezig met het leren van het Nederlands?
- Vind je het leuk om Nederlands te leren?
 - Waarom wel / niet?
- Wat vind je moeilijk aan het Nederlands?
- Wat wil je in deze cursus leren?

Bijlage – Antwoorden

Hoofdstuk 1

Opdracht 1

1 Jip – 2 Jip – 3 John – 4 John – 5 Jip – 6 John –
7 Jip

Opdracht 3

1 fluisteren – 2 universitair – 3 persoonlijk –
4 uitkomen

Opdracht 4

- ziekenhuis – medisch
- bezit – spullen
- onderzoek – wetenschappelijk / medisch / publiceren
- tijdschrift – publiceren / wetenschappelijk / medisch
- gevoel – persoonlijk

Opdracht 5

1 vliegen – 2 zingen – 3 ergeren – 4 bereiken –
5 schreeuwen – 6 zorgen
7 leeftijd – 8 wereld – 9 lawaai – 10 eigen-
schap – 11 oplossing – 12 droom
13 precies – 14 ernstig – 15 indrukwekkend –
16 benieuwd – 17 zelfs – 18 vooraf

1.3 Uitspraak A

1 de leeftijd – 2 het tijdschrift – 3 het zieken-
huis – 4 het onderzoek – 5 de vierdejaarsstudent
– 6 het doelpunt – 7 de voornaam – 8 een kin-
derboek – 9 mijn studentenvereniging – 10 onze
buurman – 11 de kinderarts – 12 het voetbal

Opdracht 6

1 persoonlijk – 2 gevaarlijk – 3 wetenschappelijk
4 ernstig – 5 geduldig – 6 grappig
7 dromen – 8 schreeuwen – 9 zorgen
10 oplossing – 11 tekening – 12 wetenschap-
per – 13 dromer – 14 schreeuwer

1.5 Grammatica – De hoofdzin

Vraag 1: De structuur van de zin is: subject –
persoonsvorm – rest (andere werkwoorden
komen op de laatste plaats).

Vraag 2: De structuur van de zin is: ander ele-
ment – persoonsvorm – subject – rest (andere
werkwoorden komen op de laatste plaats)
(hoofdzin met inversie).

Vraag 3: Eerst komt de tijd, dan de plaats.

1.6 Grammatica – Conjuncties

Vraag 1: Hoofdzin + hoofdzin: de volgorde
is: subject – persoonsvorm – rest + subject –
persoonsvorm – rest.

Vraag 2: Hoofdzin + bijzin: de persoonsvorm
en andere werkwoorden gaan naar het einde
van de zin / bijzin + hoofdzin met inversie.

Opdracht 9

1 omdat – 2 maar – 3 hoewel – 4 zodat –
5 voordat – 6 want – 7 toen – 8 omdat –
9 terwijl – 10 zodra

Opdracht 10

1 voordat / totdat – 2 als – 3 toen – 4 zodat –
5 totdat – 6 omdat – 7 dus – 8 Nadat / Hoewel

1.7 Teksten B

- Iris van Lunenburg: taptap, gouden ramme-
laartje, gouden horloge
- Diggy Dex: foto's van zijn vriendin en hun
kinderen, harde schijf, kaartje van Carré,
ov-chipkaart

Opdracht 12

1 Diggy – 2 Iris – 3 Diggy – 4 Diggy – 5 Iris –
6 Iris